

STORTINGET

Innst. 295 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 71 LS (2020–2021)

Innstilling fra næringskomiteen om Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 105/2020 14. juli 2020 om innlemmelse av forordning (EU) 2019/515 i EØS-avtalen

Til Stortinget

Sammendrag

Nærings- og fiskeridepartementet foreslår i proposisjonen endring av lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven) og mindre endringer i EØS-høringsloven. Det bes også om Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 105/2020 av 14. juli 2020 om innlemmelse i EØS-avtalen av Europaparlaments- og rådsforordning (EU) 2019/515 av 19. mars 2019 om gjensidig godkjenning av varer som lovlig omsettes i en annen medlemsstat (forordning om gjensidig godkjenning) og oppheving av forordning (EF) nr. 764/2008 om fremgangsmåter for anvendelse av visse nasjonale tekniske regler på varer som er lovlig markedsført i en annen EØS-stat.

Innlemmelse i EØS-avtalen av rettsakter som nødvendiggjør en ny norsk lov eller stortingsbeslutning, blir først bindende når Stortinget har gitt sitt samtykke til innlemmelsen, jf. Grunnloven § 26 annet ledd. Gjennomføring av forordningen om gjensidig godkjenning av varer krever lovendringer, og departementet ber derfor i proposisjonen om Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning om innlemmelse av forordning om gjensidig godkjenning av varer.

Det overordnede formålet med den nye forordningen er å styrke virkningen av det indre marked ved å

bedre anvendelsen av prinsippet om gjensidig godkjenning og fjerne uberettigede handelshindringer, gjennom å gi markedsdeltakere enklere adgang til omsetning av varer som ikke er regulert av felles europeisk regelverk. Prinsippet om gjensidig godkjenning av varer kommer til anvendelse på områder hvor det ikke gjelder harmoniserte EØS-krav for varer, og innebærer at en vare som er lovlig omsatt i én EØS-stat, som hovedregel skal kunne omsettes i en annen EØS-stat, selv om den ikke oppfyller alle tekniske krav (utforming, størrelse, vekt, sammensetning, merking, innpakning mv.) som gjelder der.

Med forbehold om Stortingets samtykke har EØS-komiteen vedtatt å innlemme forordningen i EØS-avtalen. Det er vedtatt en tilpasningstekst som innebærer at forordningen ikke vil komme til anvendelse på varer som faller utenfor EØS-avtalens virkeområde, slik som landbruks- og fiskeriprodukter. Det vises til proposisjonens kapittel 5 for en nærmere redegjørelse for EØS-komiteens beslutning.

Det vises til egen innstilling om endringen i EØS-vareloven, jf. Innst. 294 L (2020–2021).

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsunn Lyngedal, Cecilie Myrseth, Nils Kristen Sandtrøen og Terje Aasland, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Guro Angell Gimse, Kårstein Eidem Løvaas og Tom-Christer Nilsen, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt, fra Senterpartiet, Geir Adelsten Iversen og lederen Geir Pollestad, fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, fra

Venstre, André N. Skjelstad, og fra Kristelig Folkeparti, Steinar Reiten, viser til at samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 105/2020 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning om gjensidig godkjenning av varer og oppheving av forordning om fremgangsmåter for anvendelse av visse nasjonale tekniske regler på varer som er lovlig markedsført i en annen EØS-stat, behandles i denne innstillingen. Endringer i lov om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven), samt mindre endringer i EØS-høringsloven, behandles i Innst. 294 L (2020–2021).

Komiteen viser til EØS-komiteens beslutning nr. 105/2020 om innlemmelse av forordning om gjensidig godkjenning i EØS-avtalen og oppheving av forordning om fremgangsmåter for anvendelse av visse nasjonale tekniske regler på varer som er lovlig markedsført i en annen EØS-stat. Komiteen viser videre til at dette krever lovendring, og at rettsakten gjennomføres i norsk rett med lovendringene fremmet i proposisjonen.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Næringskomiteen sendte 23. februar 2021 utkast til innstilling til utenriks- og forsvarskomiteen, som i brev av 10. mars 2021 uttalte følgende:

«Utenriks- og forsvarskomiteen slutter seg til næringskomiteens utkast til innstilling til Prop. 71 LS (2020–2021) og har for øvrig ingen merknader.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 105/2020 av 14. juli 2020 om innlemmelse i EØS-avtalen av forordning (EU) 2019/515 av 19. mars 2019 om gjensidig godkjenning av varer som omsettes lovlig i en annen medlemsstat, og om oppheving av forordning (EF) nr. 764/2008.

Oslo, i næringskomiteen, den 11. mars 2021

Geir Pollestad

leder

Margunn Ebbesen

ordfører

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Næringsministeren

Næringskomiteen
v/ leder Geir Pollestad
Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
NO-0026 OSLO

Deres ref.
PSN/fg

Vår ref.
21/1274-

Dato
16. februar 2021

Prop. 71 LS (2020-2021) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 105/2020 14. juli 2020 om innlemmelse av forordning (EU) 2019/515 i EØS-avtalen

Jeg viser til brev fra lederen for Stortingets næringskomité, Geir Pollestad, datert 15. februar 2021, med spørsmål i forbindelse med behandlingen av Prop. 71 LS (2020-2021) Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 105/2020 14. juli 2020 om innlemmelse av forordning (EU) 2019/515 i EØS-avtalen. Næringskomiteens leder har fem spørsmål til regelverket i Prop. 71 LS (2020-2021). Svarene på spørsmålene følger nedenfor.

1. *Vil dette regelverket begrense norske myndigheters mulighet til å stille strengere krav til helse, miljø og sikkerhet for varer sammenlignet med det handlingsrommet som foreligger i dag?*

Regelverket utgjør i hovedsak en videreutvikling og lovfesting av eksisterende regelverk, og endrer ingen av de allerede gjeldende materielle bestemmelsene. Det har følgelig ingen direkte innvirkning på handlingsrommet for norske myndigheter knyttet til begrensning av omsetningsadgangen til en vare, sammenlignet med det som gjelder i dag. Norske tilsynsmyndigheter kan fremdeles begrense omsetningen av en vare fra et annet EU/EØS-land, såfremt det er begrunnet i tvingende allmenne hensyn med hjemmel i EØS-avtalens artikkel 11 og 13.

2. *Vil dette regelverket påvirke norske myndigheters mulighet ved offentlige anskaffelser til å stille krav om for eksempel helse, miljø og sikkerhet ved produksjon?*

Regelverket om gjensidig godkjenning av varer angår ikke regelverket om offentlige anskaffelser. Selv om norske myndigheter er forpliktet til å følge gjeldende bakgrunnsrett ved

anvendelse av anskaffelsesregelverket, vil det nye regelverket ikke har noen direkte påvirkning på norske myndigheters anvendelse av offentlige anskaffelser.

3. *Hvilke muligheter gir dette regelverket norske myndigheter til å forby import og omsetting av varer i Norge som ikke oppfyller kravene til for eksempel helse, miljø og sikkerhet?*

Selv om utgangspunktet for regelverket er fritt varebytte i det indre marked, er det ikke til hinder for at statene vedtar eller opprettholder tiltak som skal ivareta viktige samfunnsmessige hensyn. Sammenlignet med dagens regelverk endres som nevnt under spørsmål 1 ikke noen av de materielle reglene. Et viktig formål med regelverket er imidlertid at det frie varebytte ikke skal hindres i større grad enn nødvendig. Det stilles følgelig noen prosessuelle krav til tilsynsmyndighetene ved vurdering av omsetningsadgangen til en vare for å bidra til at saksbehandlingen er forsvarlig og legitim, slik at det kun er når det foreligger tvingende allmenne hensyn at en vare kan nektes omsatt.

4. *Svekkes eller styrkes norske myndigheters mulighet til å forby import og omsetting av varer i Norge sammenlignet med dagens rettstilstand på området?*

Norske myndigheters mulighet til å forby import og omsettingen av varer i Norge sammenlignet med dagens rettstilstand på området vil ikke bli endret. Som redegjort for under spørsmål 3, kan tilsynsmyndigheter fremdeles begrense omsetning av en vare, som av ulike grunner er uønsket i Norge, såfremt det er grunnet i tvingende allmenne hensyn.

5. *Er det eksempler på at gjeldende regelverk hindrer norske bedrifters mulighet til å eksportere varer til EU-land?*

Vi er ikke kjent med eksempler på at gjeldende regelverk har hindret norske bedrifters mulighet til å eksportere varer til andre EØS/EU-land. Det kan derimot tenkes tilfeller der et EU-land stiller strengere tekniske krav til en vare, enn hva som følger av norsk nasjonalt regelverk. Det nye regelverket innfører klare prosedyrer som nasjonale tilsynsmyndigheter må følge ved vurderingen av en vare, for å bidra til at det kun er når det foreligger legitime allmenne hensyn at en vare kan nektes omsatt. Følgelig sørger regelverket for at risikoen for at et vedtak som begrenser omsetningsadgangen og påfølgende eksportmuligheter for norske bedrifter er uproporsjonalt og ikke i henhold til EØS-avtalen, er mindre enn hva det er etter dagens regelverk.

Med hilsen

Iselin Nybø

